

СТУПЕНІ ВЗАЄМОДІЇ МОНЕТАРНИХ ПОЛІТИК

Розглянуті та узагальнені ступені взаємодії монетарних політик країн, їх характерні ознаки, форми і механізми взаємодії. На прикладі регіонального об'єднання СНД досліджено ступінь взаємодії монетарних політик країн, які входять в дане об'єднання.

The levels of monetary policy co-operation have been considered and generalized as well as their characteristic features, forms and mechanisms. On the example of regional association of the CIS there investigated the level of monetary policy co-operation between CIS countries.

Ключові слова: монетарна політика, ступені взаємодії монетарних політик, механізми взаємодії, регіональна монетарна кооперація, монетарна інтеграція, валютний союз.

Панівною тенденцією кількох останніх десятиліть є розвиток глобалізації. Остання проявляється у всіх сферах міжнародних відносин: культурі, політиці, торгівлі, економіці та фінансах. Сфера монетарної політики в умовах інтегрованого світу є найменш досліджуваною, адже інтеграція монетарних політик є найвищим її ступенем і трапляється вкрай рідко. Наразі, єдиним прикладом є ЄС. Однак, незалежно від волі кожної країни ізольованість монетарної політики від впливу монетарної політики з боку іншої країни чи групи країн практично неможлива. Особливо це стосується випадку зовнішніх шоків. Фінансова криза тому приклад. Тому, актуальним у наш час є дослідження питання взаємодії монетарних політик країн-сусідів. Монетарні політики країн, які належать до певного регіону чи входять у регіональне об'єднання мають різний ступінь взаємодії, який в свою чергу передбачає вироблення певних механізмів, через які монетарні політики взаємодіяли б між собою.

Метою даної роботи є розглянути можливі ступені взаємодії монетарних політик країн-сусідів регіону, форми і механізми взаємодії. На прикладі регіонального об'єднання СНД коротко розглянути курс та цілі монетарної політики чотирьох країн-членів: України, Росії, Білорусії, Казахстану та дослідити чи вироблені механізми через які монетарні політики країн, які входять в дане об'єднання, взаємодіють між собою і чи можливим є в майбутньому утворення валютного союзу, як вищої форми монетарної взаємодії.

Монетарна кооперація є досить молодою сферою дослідження, однак з часом стає все більш популярною. Зростає кількість вчених, які займаються дослідженням проблеми взаємодії монетарних політик країн-сусідів певного регіону. Серед них В. Брансон та К. Хілі (2005). Автори розвили теорію, що спільна координація монетарних політик є основою монетарної інтеграції яка приведе до економічного зростання і зменшення бідності. Предметом їхнього дослідження був регіон Азії, а саме інтеграційне об'єднання АСЕАН та Китай. Проаналізувавши дані, які відображають структуру торгівлі, зокрема джерела імпорту та ринки для експорту, а також товарну структуру торгівлі автори роблять висновок, що подібність у географічній та товарній структурі торгівлі в межах регіону узгоджується з наміром запровадження єдиного кошику валют з метою макроекономічної та валютної стабілізації країн регіону. А позитивна і досить сильна кореляція між місячними значеннями номінального валютного курсу та валютними резервами, що відображають монетарну політику свідчить про монетарну кооперацію між даними країнами а також рух у напрямку монетарної інтеграції [10].

А. Ліпінська (2006) розглянула монетарну політику країн, що збираються приєднатися до Європейського валютного союзу, і беручи до уваги їх зобов'язання відповідати Маастрихтським критеріям дійшла висновку, що оптимальна монетарна політика повинна таргетувати не тільки рівень інфляції і ВВП, але також внутрішні та міжнародні умови торгівлі. Автор порівняла монетарну політику на яку накладаються Маастрихтські критерії, зокрема критерій рівня інфляції, критерій номінальної процентної ставки, критерій обмінного курсу, і монетарну політику на яку ці критерії не накладаються. Результат вийшов таким: в країні, в якій на монетарну політику накладаються Маастрихтські умови спостерігаються вищі номінальні ставки, нижчий рівень інфляції, менша девальвація національної валюти завдяки непокриту паритету процентних ставок [16].

Б. Фріц та Л. Мюліх (2007) дослідили яким чином регіональна монетарна кооперація і інтеграція пов'язані з ціллю зменшення ризиків від зовнішнього боргу. На прикладі таких регіональних об'єднань, як АСЕАН, Південно-африканської зони ренду та МЕРКОСУР автори довели, що чим вищим є ступінь монетарної взаємодії між країнами-членами регіонального об'єднання, тим вища стабільність міжрегіональних валютних курсів і тим меншими є ризики зовнішніх запозичень, завдяки виробленій спільній стратегії уникнення ефекту балансу та багатосторонній інституційній підтримці розвитку фінансових ринків у вигляді емісії державних облігацій у регіональній валюті [14].

Дослідивши роль країн, що розвиваються, зокрема Мексики, Китаю та країн Європи у трансмісії шоків зниження ВВП – тенденції, що охопила розвинені країни у середині 1990-х, А. Караре та А. Моді (2010) дійшли висновку, що роль даних країн була насправді ключовою. Через свої двосторонні торговельні відносини з розвиненими країнами, вони передавали та навіть збільшували масштаби зовнішніх шоків [11].

Серед вітчизняних вчених, дослідженням проблем монетарної інтеграції у інтеграційних угрупованнях займався А.П. Румянцев (2003). На основі аналізу досвіду Європейського Союзу автор виокремив критерії, не-

обхідні для оформлення монетарної інтеграції: цілковита та незворотна конвертованість валют країн-учасниць, тісні межі коливання валютних курсів, остаточне визначення співвідношень паритетів, повна лібералізація обігу капіталів [8].

Г. Коваль та Ю. Долиняк (2008), проаналізувавши особливості валютно-фінансових інтеграційних процесів у Співдружності Незалежних Держав та порівнявши їх з відповідними у Європейському Союзі, дійшли висновку: СНД – інтеграційне об'єднання, яке має невисоку ефективність і низький вплив на світову економіку. Йому протиставляють Європейський Союз, в якому, на думку авторів, досягнуто набагато вищого рівня інтеграції, а становлення Європейського Союзу називають однією з найбагатших та найбільш економічно активною на міжнародному рівні зоною у світі [2].

Для того щоб розглянути конкретний приклад взаємодії монетарних політик певного регіону, потрібно спочатку розглянути ступінь їхньої взаємодії. На основі систематизації матеріалу праць таких авторів, як Б. Фріц, Л. Мюліх та М. Метцгер можна назвати наступні ступені взаємодії монетарних політик: відсутність кооперації, монетарна кооперація, монетарна інтеграція [12–14]. Ступені взаємодії виливаються у певні форми взаємодії.

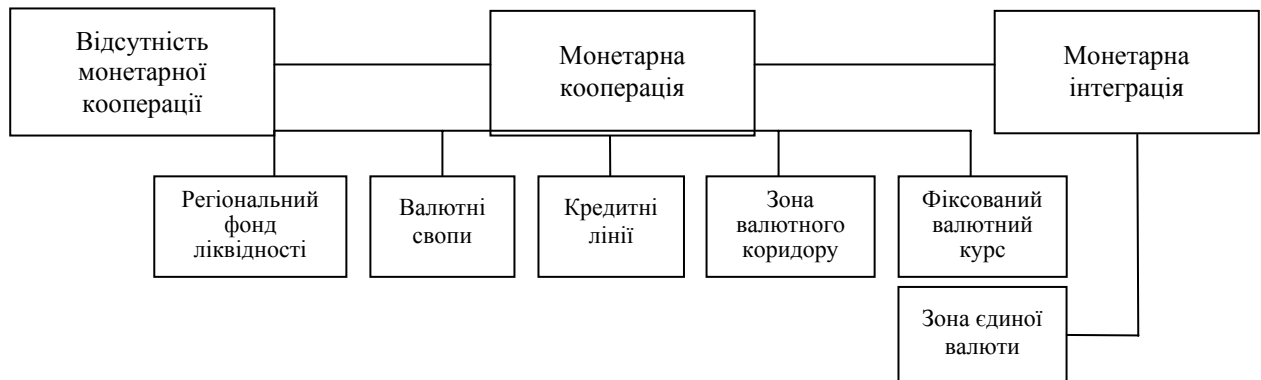

Рис. 1. Ступені та форми взаємодії монетарних політик

Відсутність кооперації характеризується низьким рівнем активності та невиконанням зобов'язань угод сусідніми країнами, що зазвичай переходить у політику “розорення сусіда” у випадку, коли трапляється надрегіональний шок. На цьому рівні механізми взаємодії монетарних політик відсутні або тільки починають формуватись. Прикладами регіональних об'єднань, які поки що перебувають на даному рівні можуть бути: МЕРКОСУР (економічний союз держав у Південній Америці), КАРИКОМ (Карибський спільний ринок), СНД (Співдружність Незалежних Держав). Основним недоліком відсутності кооперації між національними монетарними політиками є неможливість уникнути політики “розорення сусіда” між країнами чистими боржниками, що у свою чергу може мати негативні наслідки для цілого регіону. Між країнами з чистим дефіцитом поточного балансу та країнами, які є чистими боржниками конкуренція за надходження від експорту, прямі іноземні інвестиції та інші потоки капіталу в межах регіону можуть легко підірвати будь які спроби до більш тісної інтеграції у випадку зовнішніх шоків, так, як ці країни змагаються за надходження іноземної валюти з метою досягнення активного сальдо поточних операцій [12]. З огляду на це, внутрішньорегіональна координація монетарної політики передбачає внутрішню регіональну стабільність.

Для ступеню монетарна кооперація характерна більш тісна координація монетарних політик, яка може виступати у формі (рис. 1): регіонального фонду ліквідності, зони валютного коридору, запровадження фіксованого курсу з можливістю коригування. Регіональний фонд ліквідності – необхідна умова забезпечення ліквідності у випадку над регіональних шоків. Механізмами взаємодії монетарних політик на цьому етапі можуть бути: міжрегіональні угоди про взаємний обмін валют – валютні свопи, кредитні лінії, міжрегіональні резервні фонди. Зона валютного коридору – валютний курс в цьому випадку може бути зваженим кошиком валют країн регіону, або визначатись на основі валют двох країн. Запровадження фіксованого курсу з можливістю коригування може бути за номінальними ставками або у кошику валют країн регіону. Механізмом взаємодії монетарних політик двох останніх форм виступає валютний курс. Тісну монетарну кооперацію ми можемо спостерігати в таких регіональних об'єднаннях, як Угода про спільну валюту у Південній Африці (СМА), АСЕАН (Асоціація країн Південно-Східної Азії: Бруней, Індонезія, Малайзія, Філіппіни, Сінгапур, Таїланд.), розширена Зона євро, Валютна зона західної Африки (зона французького франку), Латиноамериканський фонд ліквідності (ФЛАР: Болівія, Колумбія, Коста Ріка, Еквадор, Перу, Уругвай, Венесуела), Рада по співпраці країн Перської затоки (GCC). Вищі рівні монетарної взаємодії, такі, як регіональний фонд ліквідності чи встановлення фіксованих курсів, можуть зменшити вірогідність тряплення макроекономічних шоків. Стабільність, яка може бути досягнута на різних рівнях монетарної кооперації головним чином залежить від можливостей фінансового ринку до розширення. Можливість робити запозичення у межах регіону у національній валюті має бути одним з позитивних аспектів монетарної кооперації, що в подальшому може вилитись у запровадження регіональної валюти-якоря [14].

Найвищий ступінь взаємодії монетарних політик – монетарна інтеграція характеризується запровадженням єдиної валюти. Єдиним наразі прикладом виступає Зона євро. У випадку, коли валютна зона буде

розширюватись, композиція портфелю регіональних інвесторів та домогосподарств може змінитися на користь регіональної валюти і таким чином знищити валютні та часові невідповідності у балансовій звітності взаємодіючих економік [13].

Зауважимо, що кожен ступінь монетарної взаємодії не обов'язково передбачає в майбутньому перехід до вищого ступеню.

Для України, яка є асоційованим членом СНД, важливим є дослідження доцільності її перебування в даному інтеграційному об'єднанні з позиції монетарної політики. В умовах фінансової кризи звучать різні пропозиції щодо вдосконалення світової валютної системи. Пропонуються проекти створення регіональних резервних валют. У зв'язку з цим російський рубль розглядається, як валюта, яка може зіграти роль резервного активу для країн СНД. З початком радикальних економічних реформ країни СНД, як і всі країни з перехідною економікою, зіштовхнулися з необхідністю пошуку номінального якоря, тобто вибір режиму монетарної політики, який був би здатний забезпечити макроекономічну стабілізацію і, перед усім, зниження темпів інфляції. При цьому країни СНД застосовували, з різним ступенем успішності практично всі можливі варіанти монетарної політики, – від таргетування валютного курсу до таргетування інфляції [11].

В Білорусії спочатку здійснювалась прив'язка білоруського рубля до російського рубля. При цьому щороку встановлювались контрольні показники валютного курсу білоруського рубля до російського рубля [5]. Однак, хоча Росія є основним торговим партнером Білорусії, але, оскільки, російський рубль не є міжнародною резервною валютою, розрахунки з іншими країнами здійснюється в стійких валютах. Таким чином, індикативний показник монетарної політики Білорусії (курс білоруського рубля до американського долару) чинив вплив на контрольний показник (курс білоруського рубля до російського рубля). Тобто фактично валютою-якорем для білоруського рубля був долар США. Нарешті, в 2007 р. було визнано "рівноправ'я" російського рубля і долара США в якості проміжних орієнтирів монетарної політики.

Поряд з валютним курсом в якості проміжного орієнтиру почала використовуватись зміна грошової маси, що свідчило про перехід від яскраво вираженого режиму таргетування валютного курсу до змішаної системи без явно вираженого номінального якоря. Однак в 2008 році сталося повернення до таргетування валютного курсу, при цьому в якості єдиної валюти якоря було визнано долар США при збереженні контролю над динамікою грошової маси. В 2009 р. режим таргетування валютного курсу був ускладнений: прив'язка білоруського рубля здійснюється до кошику валют – долара США, євро і російського рубля, але межі встановлені лише по відношенню до долара США. В цілому, перспективи зміни монетарної політики Білорусії пов'язані з реалізацією (чи не реалізацією) планів введення російського рубля в якості єдиної валюти для Росії і Білорусії. В першому випадку режим монетарної політики Білорусії буде визначатись режимом монетарної політики Росії. Якщо ж єдина валюта не буде введена, то, на думку білоруських науковців, в "середньостроковій перспективі Національному банку Республіки Білорусь необхідно працювати над створенням умов для переходу до режиму таргетування інфляції" [3]. Певні кроки по підготовці до проведення нового режиму монетарної політики здійснюються вже протягом декількох років: починаючи з 2005 року, досягнення деяких орієнтирів інфляції розглядається вже в якості однієї з головних цілей монетарної політики [6].

Монетарна політика Казахстану, порівняно з іншими країнами СНД, в найбільшій мірі наближена до режимів монетарної політики таких країн як Чехія, Польща, Угорщина, адже так само, як і Європейські країни успішно ввела режим таргетування інфляції.

В перші роки проведення самостійної монетарної політики Національний Банк Казахстану, як і більшість центральних банків інших країн СНД, намагався сприяти макроекономічній стабілізації шляхом стримання пропозиції грошей і керованого зниження курсу національної валюти в умовах зростаючого попиту на іноземну валюту. В квітні 1999 р. після подолання наслідків російської фінансової кризи був введений режим вільного плавання обмінного курсу тенге до іноземних валют. Однак, як і в більшості країн з перехідною економікою оголошення вільного плавання національної валюти не цілком відповідало реальності, оскільки Національний Банк Казахстану змушений був уважно відслідковувати реальний курс тенге, не допускаючи його зміцнення. Таргетування пропозиції грошей в рамках монетарної політики проводилось у формі таргетування грошової бази [5]. Серйозні зміни в монетарній політиці Казахстану почали відбуватися у 2000 р. вперше в якості пріоритетної цілі було названо зниження темпів інфляції, при цьому в якості засобу досягнення цієї (проміжної) цілі було визначено підтримка необхідних параметрів грошової бази [1].

Однак, принциповими змінами в монетарній політиці Казахстану виявилось набуття сили доповнень в закон "Про Національний Банк Казахстану". Основним вектором цих змін – перехід в проведенні монетарної політики до стандартів Євросоюзу. У зв'язку з цим основною ціллю банку стало – "забезпечення стабільності цін". В рамках переходу до режиму таргетування інфляції і підвищення якості прогнозу макроекономічних показників в 2005 р. була розроблена і з тих пір постійно вдосконалюється модель трансмісійного механізму, яка включає в себе основні канали впливу інструментів монетарної політики на інфляцію [1].

Ситуація, яка склалася у світовій економіці на початку 2009 року, в тому числі девальвація національних валют країн – торгових партнерів Республіки Казахстан, зниження цін на енергоресурси, які є основою казахстанського експорту, змусила Національний Банк Республіки Казахстан змістити акценти з забезпечення стабільності цін і продовження політики таргетування інфляції до встановлення валютного коридору. У зв'язку з цим був встановлений новий коридор валютного курсу тенге на рівні 150 тенге за долар США (+)–3 %. Це

дозволило знизити девальваційні очікування на ринку, відновити конкурентоспроможність вітчизняних виробників і зберегти золотовалютні резерви.

В 2010 році підтвердився основний пріоритет Національного банку Казахстану – “основною ціллю монетарної політики на 2010 р. залишається забезпечення стабільності цін” [1].

До 1999 року основною ціллю грошово-кредитної політики Центрального банку РФ залишалася стабільність національної грошової одиниці – російського рубля. Основні зусилля були направлені на забезпечення стабільності національної валюти і створення умов для динамічного розвитку фінансового ринку. Політика стабілізації курсу рубля, що проводилася з 1995 року дала відчутні результати. Введення валютного коридору стало сильним антиінфляційним фактором і дозволило ефективно стримувати темпи внутрішнього знецінення рубля. В кінці 1999 р. Центральний банк РФ вперше заявив про намір перейти до політики таргетування інфляції. Антиінфляційна спрямованість грошово-кредитної політики забезпечувалась насамперед шляхом введення обмежень по грошовій масі. З 2000 року в країні проводилась політика плаваючого валютного курсу. Банк Росії не встановлював кількісних орієнтирів динаміки курсу рубля. Однак, у 2003 році, у зв'язку з несприятливою фінансовою ситуацією та ситуацією, яка склалася на світовому ринку нафти, центральний банк при проведенні своєї грошово-кредитної та курсової політики намагався забезпечити досягнення двох цілей. Перша ціль – зниження інфляції. Друга ціль – недопущення різкого зміцнення реального курсу російського рубля, що означало на практиці контроль за динамікою валютного курсу російського рубля по відношенню до долара США.

У лютому 2005 року було запроваджено режим прив'язки рубля до бівалютного кошику (євро – 0,1; долар – 0,9).

У травні 2008 року ЦБ Росії задекларував перехід до режиму інфляційного таргетування в трьохлітній перспективі і вже почав втілювати деякі елементи нового режиму.

Проте найближчим часом грошово-кредитна політика багато в чому буде зберігати риси, сформовані в останні роки: продовжиться застосовуватися режим керованого плаваючого валютного курсу рубля, контроль за відповідністю грошово-кредитних показників цільовому рівню інфляції, використання бівалютного кошику як операційного орієнтира політики валютного курсу.

Прискорення інфляції, а також зовнішні та внутрішні макроекономічні умови, які склалися на даний момент, підтверджують необхідність проведення більш гнучкої валютної політики. “Банк Росії продовжить рух до режиму вільного плавання валютного курсу, послідовно послаблюючи жорсткість прив'язки рубля до бівалютного кошику і допускаючи волатильність її вартості”, – зазначається в “Основних напрямках єдиної державної грошово-кредитної політики на 2009 рік і період 2010 і 2011 років”. Режим вільного плавання валюти необхідний для введення таргетування інфляції в повному обсязі [7].

В “Основних засадах грошово-кредитної політики на 2010 рік” Національного банку України зазначається, що головною метою монетарної політики України у 2010 р. і наступних роках відповідно до Конституції України лишатиметься забезпечення стабільності національної грошової одиниці. Однак у середньостроковій перспективі Національний банк України концентруватиме зусилля на створенні спільно з Урядом макроекономічних, фінансових та інституційних умов для переходу до монетарного режиму, що ґрунтується на цінновій стабільності. Варто зазначити, що таргетування валютного курсу є ціллю монетарної політики фактично з 2000 року. Національний банк України забезпечує стабілізаційну спрямованість валютно-курсової політики в Україні шляхом здійснення інтервенцій на міжбанківському валютному ринку щодо основної курсоутворюючої валюти в Україні – долара США. Згідно основних засад грошово-кредитної політики, проміжними орієнтирами у вирішенні завдань забезпечення грошової одиниці є монетарна база і грошова маса [4].

Наявною є тенденція до формування єдиних правил проведення монетарної політики країнами СНД, тобто рух в сторону повномасштабного таргетування інфляції в усіх чотирьох країнах. Однак, на нашу думку, утворення валютного союзу, як вищої форми монетарної взаємодії, і запровадження єдиної резервної валюти у вигляді російського рубля, в найближчому майбутньому є неможливим. По-перше, відсутня зацікавленість грошових органів у більш тісній співпраці. По друге, режим таргетування інфляції потребує переходу до вільного плавання обмінного курсу, а створення валютного союзу – запровадження єдиної резервної валюти, тобто фіксованого валютного курсу. Натомість, на нашу думку, для цих країн доцільно було б на даному етапі виробити механізми взаємодії монетарних політик. Як можливий варіант, розробити критерії на зразок Маастрихтських. Чи міг би взагалі російський рубль стати резервною валютою регіону? Зазначимо Російська сторона прагнула створити так звану зону рубля нового типу (переговори щодо цієї проблеми почалися у травні 1993 р.), але країна пропонувала для партнерів неприйнятні умови, внаслідок чого цей проект не став реальністю [9, с. 84]. Якщо розглянути валютну політику основного торговельного партнера Росії – Білорусії, то ми побачимо, що прив'язка до російського рубля, яка здійснювалась на початку формування монетарної політики країни швидко була замінена на прив'язку до стійких валют. Щодо тенге, національної валюти Казахстану, то вона жодного разу не мала прив'язки до російського рубля. Те ж саме стосується і української гривні. Загалом, перетворення національної валюти в резервну – складний процес. Зарубіжні партнери повинні відчутти потребу в новому платіжному засобі, проявити довіру, повинно відбутись насичення валютного обороту цією грошовою одиницею, проявитись її перевага над іншими засобами міжнародних розрахунків.

На основі розглянутих та узагальнених можливих ступенів взаємодії монетарних політик (відсутності взаємодії, монетарна кооперація та монетарна інтеграція), їх можливі форми та механізми взаємодії (ре-

гіональний фонду ліквідності, валютні свопи, кредитні лінії, зона валютного коридору, запровадження фіксованого курсу з можливістю коригування, зона єдиної валюти), а також коротко розглянувши курс та цілі монетарної політики чотирьох країн-членів регіонального об'єднання СНД: Білорусії, Казахстану, Росії та України, можна зробити висновок, що механізми, через які монетарні політики країн могли б взаємодіяти між собою, відсутні. Вказавши на неможливість утворення валютного союзу в межах СНД, напрошується висновок: певний ступінь монетарної взаємодії не обов'язково передбачає в майбутньому перехід до вищого ступеню.

Література

1. Годовой отчет Национального банка Республики Казахстан за 2005, 2009 года. – Режим доступу : <<http://www.nationalbank.kz/>>.
2. Коваль Г. Валютно-фінансова інтеграція в ЄС та СНД : порівняльний аналіз / Г. Коваль, Ю. Долиняк // Науковий вісник Волинського національного університету імені Л. Українки. – 2008. – № 6. – С. 190–196.
3. Криворотов Д. Инфляционное таргетирование / Д. Криворотов // Банковский вестник. – САКАВИК 2003. – Режим доступу : <<http://www.nbrb.by/>>.
4. Основні засади грошово-кредитної політики на 2009, 2010 роки. – Режим доступу : <<http://www.bank.gov.ua/>>.
5. Основные направления денежно-кредитной политики Национального Банка Казахстана на 2007–2009 годы // Режим доступу : <<http://www.nationalbank.kz/>>.
6. Основные направления денежно-кредитной политики Республики Беларусь на 2005, 2007, 2008, 2009 года. – Режим доступу : <<http://www.nbrb.by/>>.
7. Основные направления единой государственной денежно-кредитной политики на 1995–2009 год и период 2010 и 2011 годов. – Режим доступу : <[http://www.cbr.ru/today/publications_reports/on_2009\(2010–2011\).pdf](http://www.cbr.ru/today/publications_reports/on_2009(2010–2011).pdf)>.
8. Румянцев А. П. Міжнародна економіка : підручник / А. П. Румянцев. – К. : Знання-прес, 2003.
9. Федулова Н. Содружество независимых государств – 15 лет спустя / Н. Федулова // Мировая экономика и междунар. отношения. – 2006. – № 12. – С. 82–91.
10. Branson W. Monetary and Exchange Rate Policy Coordination in ASEAN+1 / W. Branson, C. Healy // NBER WP 11713. – 2005. – Available from : <<http://www.nber.org/papers/w11713>>.
11. Carare A., Mody A. Spillovers of Domestic Shocks : Will They Counteract the “Great Moderation”? – 2010.
12. Fritz B., Metzger M. Monetary Coordination Involving Developing Countries: The Need for a New Conceptual Framework : New Issues in Regional Monetary Coordination. – Palgrave Macmillan : 2006. – Pp. 3–25.
13. Fritz B., Muhlich L. Regional Monetary Integration among Developing Countries : New Opportunities for Macroeconomic Stability beyond the Theory of Optimum Currency Areas // GIGA WP № 38. – 2006. – Available from : <www.giga-hamburg.de/workingpapers>.
14. Fritz B., Muhlich L. South-South Monetary Cooperation : An Option for Emerging Markets and Developing Economies to Foster Regional Financial Development? // IMF WP 93/20. – 2007. – Available from : <www.obela.org/system/files/Microsoft+Word+-+Barbara+Fritz.pdf>.
15. Keller P., Richardson T. Nominal Anchors in the CIS. IMF Working Paper. – 2003. – WP 03/179. Available from : <www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2003/wp03179.pdf>.
16. Lipinska A. The Maastricht Convergence Criteria and Optimal Monetary Policy for the EMU Accession Countries // MPRA Paper No. 1795. – 2007. – Available from : <www.ecb.int/pub/pdf/scpwps/ecbwp896.pdf>.

УДК 336.226.2

Т. В. ШУЛІЧЕНКО

Одеський державний економічний університет

МАЙНОВІ ПОДАТКИ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

Розглянуто існуючі підходи до вивчення природи та сутності майнових податків, а також визначено склад майнових податків.

Existent approaches to analyzing of assets taxes essence and nature are considered. Structure of assets taxes is determined.

Ключові слова: майнові податки, податок на землю, податок з власників транспортних засобів, ресурсні збори, податки на майно, ресурсні платежі.

Постановка проблеми у загальному вигляді, невирішені частини загальної проблеми. В сучасних умовах податкова система України стикається з цілою низкою проблем. Головна з яких полягає в тому, щоб забезпечити виконання податками не тільки фіскальної, а й регулюючої функції. Податки, з одного боку, повинні забезпечувати наповнення бюджетів різних рівнів, а з другого боку, стимулювати економічний розвиток держави. Майнові податки можуть слугувати одним із засобів досягнення цієї мети, адже майнові по-